

Department of Addictology

First Faculty of Medicine and General University Hospital in Prague

Charles University in Prague

VZDĚLÁVACÍ MODUL PREVENCE DUŠEVNÍHO ONEMOCNĚNÍ DĚTÍ A DOSPÍVAJÍCÍCH S DŮRAZEM NA RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ – JEDNOTLIVÉ KOMPONENTY PROJEKTU

Šejvl Jaroslav, Horálek Helena, Gabrhelík Roman, Burdzovic Andreas Jasmina, Skurtveit Svetlana, Miovský Michal

XVIII. ročník konference PPRCH (2021)

Návaznost projektu

- NETAD
- VYNSPI I
- VYNSPI II

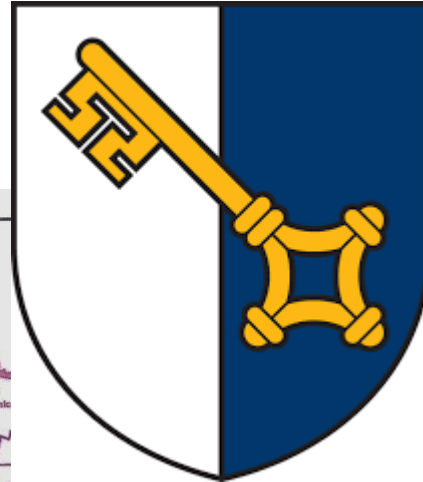
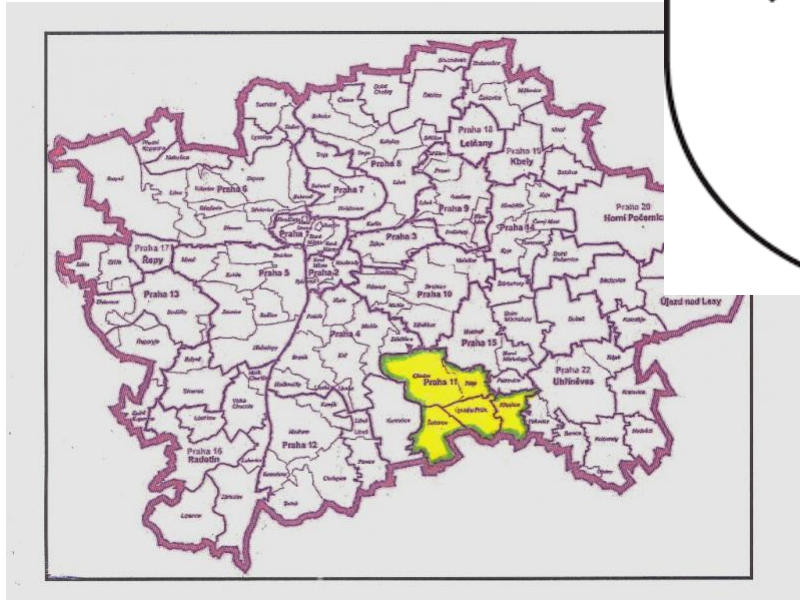

[Tato fotka](#) od autora Neznámý autor s licencí [CC BY-SA](#)

Umístění projektu

Praha 11

Moravskoslezský kraj - Havířov a Orlová

Cílové skupiny projektu

- Pedagogičtí pracovníci
- Školní metodici prevence
- Školní psychologové
- Pracovníci PPP
- Praktičtí lékaři
- Zdravotní sestry
- Příslušníci Policie ČR
- Strážníci městské a obecní policie
- Kurátoři OSPOD
- Sociální pracovníci
- Laická veřejnost

[Tato fotka](#) od autora Neznámý autor s licencí [CC BY-NC-ND](#)

Aktivity projektu KA1

Vytvoříme a implementujeme základní vzdělávací modul prevence a jeho modifikace, které přizpůsobíme třem lokalitám.

- a) Vytvoření základního modulu
- b) Vytvoření třech modifikací
- c) Evaluace přípravy
- d) Pilotní implementace
- d) Korekce a doplnění na základě pilotní implementace
- e) Supervize a intervize

[Tato fotka](#) od autora Neznámý autor s licencí [CC BY-SA](#)

Aktivity projektu KA2

Vzdělávání profesionálů a evaluace

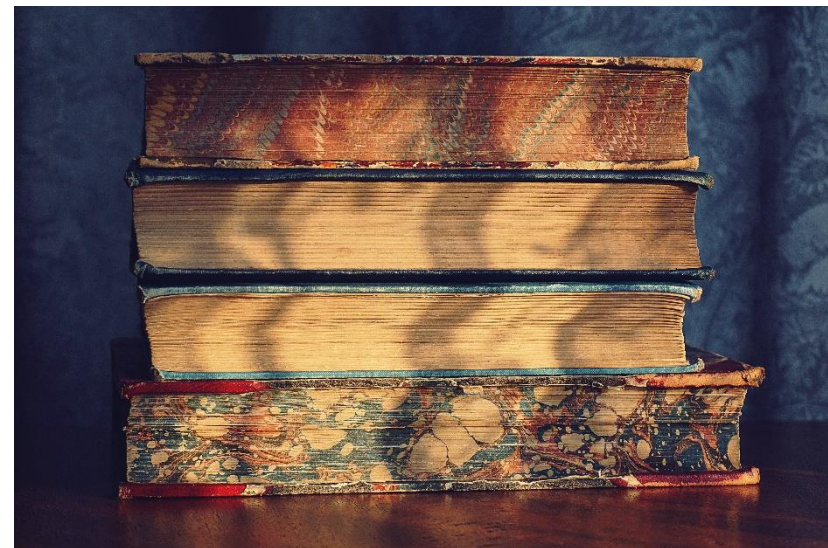
a) Tvorba studijních materiálů

- ✓ Tvorba
- ✓ Převzetí
- ✓ Revize

b) Vzdělávání profesionálů

- ✓ Celkový počet vyškolených profesionálů 350 osob.
- ✓ Forma – minimálně 1 celodenní školení nebo e-learning.
- ✓ Počet škol, které uvedou do praxe - 24.

c) Evaluace procesu

Aktivity projektu KA3

Informační aktivity

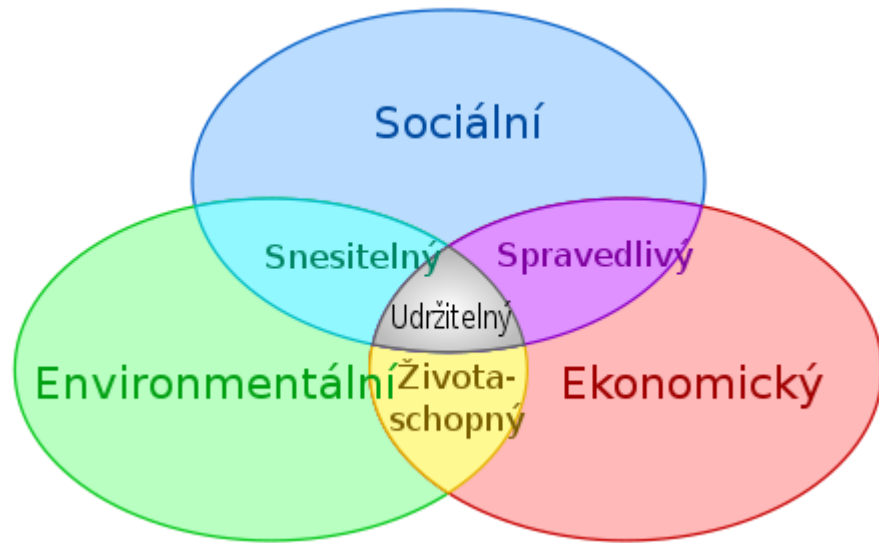
- a) Tvorba a implementace informační a destigmatizační aktivity
 - a) pro širokou veřejnost
 - b) pro odbornou veřejnost
- c) Evaluace procesu

[Tato fotka](#) od
autora Neznámý
autor s licencí [CC](#)
[BY-SA-NC](#)

Udržitelnost

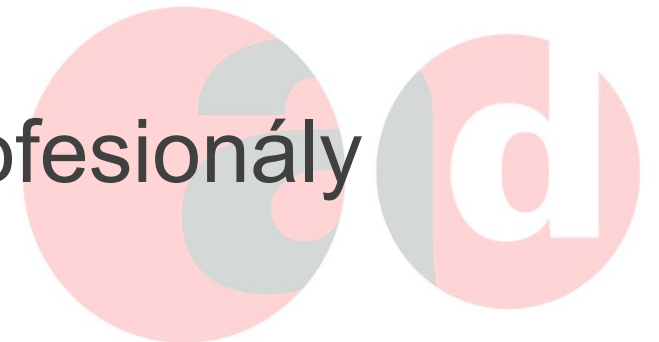

[Tato fotka](#) od autora Neznámý autor s licencí [CC BY-SA](#)

- vytvořit **funkční síť** vyškolených profesionálů
- vytvořit **preventivní instrumenty** a zajistit vzdělání pro cílovou skupinu projektu
- vyškolíme **další vzdělavatele** v prevenci
 - po ukončení projektu vzdělávat za využití vzniklé projektové metodiky a dalších vytvořených preventivních instrumentů ostatní profesionály
- **replikovatelnost** postupů a aktivit

Udržitelnost

- na výstupy projektu navázat financování z obcí, krajů, MŠMT, RVKPP
- identifikovat subjekty - navázat na dané dotační zdroje pro další rozvoj a udržitelnost výstupů
- vznik robustního systému - na míru ušitý dané lokalit
- nastavení pro další pokračování v nastavené infrastruktuře
- další šíření a pokračování
- systém sám o sobě bude školit další profesionály

Odůvodnění: Větší dopad na veřejné zdraví (1/2)

Jedna komunita

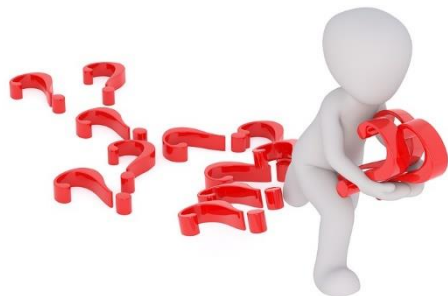
Mnoho komunit

Odůvodnění: Větší dopad na veřejné zdraví (2/2)

- Dopadu nelze dosáhnout pokud není zapojeno do intervence velké procento cílové populace.
- Musí se zaměřovat na „obtížně dosažitelné“ subpopulace, které mají omezené povědomí nebo přístup k preventivním službám.
- Vyžaduje, aby klíčové zúčastněné strany oceňovaly přístupy založené na důkazech oproti jiným intervencím.

Odůvodnění: Náklady pro společnost

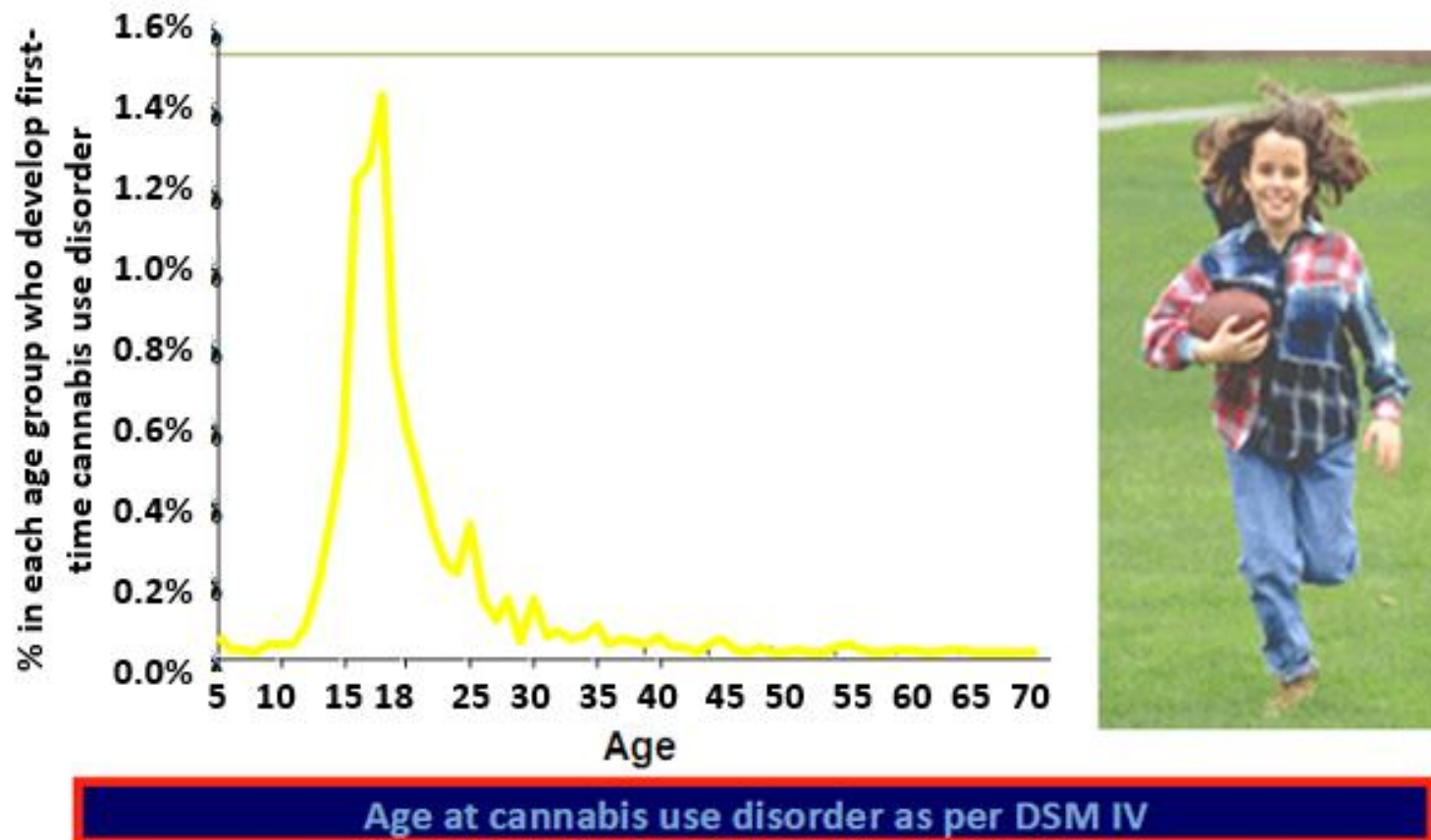
- Selhání v prevenci užívání návykových látek je pro společnost velmi nákladné
 - Psychické, emocionální a fyzické zdraví mládeže
 - Kriminalita, násilí, další ohrožení společnosti

Odůvodnění: Vyhnout se nákladům pro společnost

- Intervence založené na důkazech (EBIs) pomáhají
 - mladí lidé odkládají začátek/zahájení (např. užívání) nebo, pokud již začali, odolávají rychlému postupu rozvoje RCH
 - zvyšují potenciál, aby se mladí lidé stali přispívajícími členy společnosti
 - zvyšují pravděpodobnost snížení nákladů pro společnost a zvýšení přínosů pro veřejné zdraví
- Pozitivní účinky EBI jsou pravděpodobnějšší u efektivních komunitních implementačních systémů

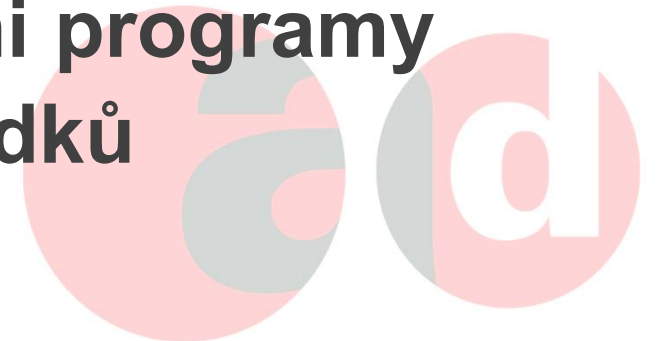
Víceúrovňový přístup v prevenci s více složkami je nutností: Užívání látek je specifické pro vývojové fáze člověka

NIAAA National Epidemiological Survey on Alcohol & Related Conditions, 2003

Úkolem projektu

- **Ověření funkčnosti**
- **Dlouhodobá udržitelnost celého modulu**
- **Ověření podmínek replikovatelnosti**
- **Další šíření metodiky za předem známých podmínek, limitů a nákladů**
- **Vlastními silami získat alternativu s přihlédnutím ke specifikám ČR**
- **Kompatibilita s intervenčně zaměřenými programy**
- **Efektivnější využití dostupných prostředků**

Účel projektu

[Tato fotka](#) od autora Neznámý autor s licencí [CC BY-SA-NC](#)

Účelem projektu je zvýšení podpory duševního zdraví a pohody u dětí prostřednictvím tvorby a pilotního ověření regionálního vzdělávacího modulu prevence duševního onemocnění dětí a dospívajících.

Odborná literatura

- BARTÁK, Miroslav, PETRUŽELKA, Benjamin, ROGALEWICZ, Vladimír, ROSINA, Jozef, POPOV, Petr, GAVUROVÁ, Beáta, ČIERNA, Martina, VASKA, Ladislav, ŠAVRNOCHOVÁ, Michaela a DLOUHÝ, Martin. Problematic and risky sexual behaviour under the influence of alcohol among university students. *Central European journal of public health*. 2018, 26(4), pp. 289-297. ISSN 1210-7778.
- BUTTERFOSS, Frances Dunn. *Coalitions and partnerships in community health*. (2007). APA PsycNet. Jossey-Bass.
- COLLIE-AKERS, Vicki, FAWCETT, Stephen, SCHULTZ, Jerry, CARSON, Valorie, CYPRUS, John a PIERLE, Joseph, 2007. Analyzing a Community-based Coalition's Efforts to Reduce Health Disparities and the Risk for Chronic Disease in Kansas City, Missouri. *Preventing Chronic Disease – Public health research, practice and policy*. USA: The University of Kansas, Center for Community Health and Development.
- Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně [online]. Praha: Sekce dětské a dorostové psychiatrie PS ČLS JEP, © 2020 [cit. 23.6.2020]. Dostupné z <https://www.psychiatrie.cz/sekce-jednotlive-sekce/sekce-detske-a-dorostove-psychiatrie>
- Český statistický úřad [online]. Praha: Počet obyvatel v obcích, © 2020 [cit. 23.6.2020]. Dostupné z <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112019>
- EMCDDA, 2004. *Annual Report: the State of the Drugs Problem in the European Union and Norway*. Lisbon: EMCDDA.
- EMCDDA, 2008. *Annual Report: the State of the Drugs Problem in the Europe*. Lisbon: EMCDDA.
- EMCDDA, 2011. *Annual Report: the State of the Drugs Problem in the Europe*. Lisbon: EMCDDA.
- FOSTER-FISHMAN, Pennie, BERKOWITZ, Shelby, LOUNSBURY, David a ALLEN, Nicole. Building Collaborative Capacity in Community Coalitions: A Review and Integrative Framework. *American Journal of Community Psychology*. 2001, 29, pp. 241-261. ISSN 0091-0562.
- MARTANOVÁ PAVLAS, Veronika, MIOVSKÝ, Michal, ADÁMKOVÁ, Tereza, ČABLOVÁ, Lenka, a kol. *Výkladový slovník základních pojmů školské prevence rizikového chování*. Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze. 2012. 220 s. ISBN 978-80-87258-89-7.
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR [online]. Praha: Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027, © 2016 [cit. 23.6.2020]. Dostupné z https://www.msmt.cz/uploads/narodni_strategie_primarni_prevence_2019_27.pdf
- Ministerstvo vnitra ČR [online]. Praha: Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020, © 2016 [cit. 23.6.2020]. Dostupné z <https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2016-az-2020.aspx>

Odborná literatura

- *Ministerstvo zdravotnictví ČR* [online]. Praha: Zdraví 2020, © 2014 [cit. 23.6.2020]. Dostupné z <https://www.mzcr.cz/zdravi-2020-narodni-strategie-ochrany-a-podpory-zdravi-a-prevence-nemoci-2/>
- *Ministerstvo zdravotnictví ČR* [online]. Praha: Zdraví 2030, © 2019 [cit. 23.6.2020]. Dostupné z <https://zdravi2030.mzcr.cz>
- *Ministerstvo zdravotnictví ČR* [online]. Praha: Zdraví 21, © 2008 [cit. 23.6.2020]. Dostupné z <https://www.mzcr.cz/zdravi-pro-vsechny-v-21-stoleti/>
- MIOVSKÝ, Michal, SKÁCELOVÁ, Lenka, NOVÁK, Petr, BARTÁK, Miroslav a kol. *Prevence rizikového chování ve školství*. Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze. 2015. 327 s. ISBN 978-80-7422-392-1.
- MRAVČÍK, Viktor, CHOMYNOVÁ, Pavla, GROHMANNOVÁ, Kateřina, JANÍKOVÁ, Barbara, ČERNÍKOVÁ, Tereza, ROUS, Zdeněk, TION LEŠTINOVÁ, Zuzana, NECHANŠKÁ, Blanka, CIBULKA, Jan, FIDESOVÁ, Hana, VOPRAVIL, Jiří. *Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2018 [Annual Report on Drug Situation 2018 - Czech Republic]*. MRAVČÍK, Viktor (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky, 2019. ISBN 978-80-7440-237.
- Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti [online]. Praha: Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD) 2015, © 2016 [cit. 23.6.2020]. Dostupné z <https://www.drogy-info.cz/nms/vyzkum-nms/evropska-skolni-studie-o-alkoholu-a-jinych-drogach-espad-2015/>
- Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky [online]. Praha: Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti, © 2018 [cit. 23.6.2020]. Dostupné z https://www.drogy-info.cz/data/obj_files/32788/798/Zaostreno_2018-02_narodni%20vyzkum.pdf
- ROUSSOS, Stergios a FAWCETT, Stephen. A Review of Collaborative Partnerships as a Strategy for Improving Community Health. *Annual Review of Public Health*. 2000, 21(1), pp. 369 – 402. ISSN 15452093.
- UNODC, 2015. UNODC Annual report. Covering Activities During 2015. Vienna: UNODC.
- *Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR* [online]. Praha: Mezinárodní klasifikace nemocí, 10 revize, © 2020 [cit. 23.6.2020]. Dostupné z <https://old.uzis.cz/cz/mkn/index.html>
- *Vláda ČR* [online]. Praha: Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky, © 2019 [cit. 23.6.2020]. Dostupné z https://www.vlada.cz/assets/ppov/protidrogova-politika/strategie-a-plany/Narodni_strategie_2019-2027_fin.pdf
- WHO, 2000. *Mental health: New Understanding, New Hope*. Geneva: WHO.
- WHO, 2012. *Risk to mental health: An Overview of Vulnerabilities and Risk Factors. Background Paper by WHO Secretariat for Development of a Comprehensive Mental Health Action Plan*. Geneva: WHO.
- WINKLER, Petr, FORMÁNEK, Tomáš, MLADÁ, Karolína, ČERMÁKOVÁ, Pavla. The CZEch Mental health Study (CZEMS): study rationale, design and methods. *International Journal of Methods in Psychiatric Research*. 2018, 27(3), "e1728". ISSN 1049-8931. DOI: 10.1002/mpr.1728.

Department of Addictology

First Faculty of Medicine and General University Hospital in Prague

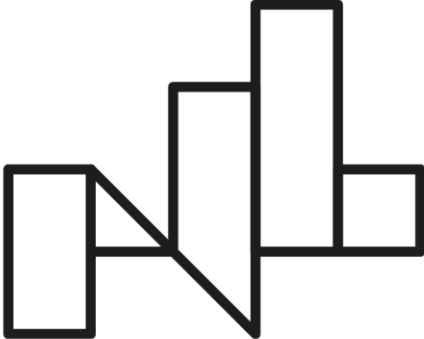
Charles University in Prague

**Děkuji za
pozornost**

helena.fialova@lf1.cuni.cz

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejska
a Norska v rámci Fondů EHP

Iceland
Liechtenstein
Norway grants